

$$\ln M(\delta, F) \leq (1+\varepsilon) \ln \left(\int_{-\infty}^{\infty} |F(x) - a_0| dx \right).$$

Умова $\Delta = 0$ в теоремі 1 істотна в тому розумінні [2], що для будь-якої послідовності (λ_n) , яка задовольняє $\lambda_{n+1} - \lambda_n \geq h > 0$ ($\lambda_0 = 0$) і $\Delta > 0$, існує ціла функція /1/, обмежена на дійсній осі, R -порядок якої дорівнює $1/2 \Delta$. Зауважимо також, що для цілих функцій нульового нижнього R -порядку ($\lambda = 0$) співвідношення /2/ справедливе і без виконання умови $\Delta = 0$. У цьому випадку на показники достатньо накладати лише умову $\lambda_{n+1} - \lambda_n \geq h > 0$ ($\lambda_0 = 0$).

І. Х о м я к М.М. Метод Вимана - Валирона для целых функций, заданных рядами Дирихле, с условием на рост на некоторой последовательности // Укр.мат.журн. 1983. Т. 35. № 4. С. 527-533.
 2. Ш е р е м е т а М.Н. О росте на действительной оси целой функции, представленной рядом Дирихле // Мат.заметки. 1983. Т. 33. № 2. С. 235-245.

Стаття надійшла до редколегії 04.03.86

УДК 517.948

Я. В. Микитюк

ПРО ДИСКРЕТНИЙ СПЕКТР
 СЛАБО ЗБУРЕНОГО ОПЕРАТОРА МНОЖЕННЯ

Нехай $H \stackrel{\text{def}}{=} L_2(\mathbb{R})$, $H^{\nu} \stackrel{\text{def}}{=} H_2^{\nu}(\mathbb{R})$ - простір Соболева порядку $\nu \in \mathbb{R}$, S - оператор множення на незалежну змінну в H . Розглянемо самоспряжений оператор

$$T = S + V \quad (V \in \mathcal{B}(H) \text{ і } V = V^*). \quad /1/$$

Позначимо через $\mathcal{M}$ множину тих операторів T виду /1/, дискретний спектр яких складається зі скінченного числа власних значень скінченної кратності. Якщо $T \in \mathcal{M}$, то нехай $n(T)$ - число власних значень оператора T з врахуванням їх кратності.

У праці [2] вказані достатні умови на V , при яких $T \in \mathcal{M}$. Виявляється, їх можна дещо послабити і, що найбільш суттєво, отримати оцінку для числа $n(T)$.

Теорема. Нехай оператор V задовольняє умови
 1/ $V \in \mathcal{B}_p(H)$, $p \geq 2$; 2/ $V \in \mathcal{B}(H, H^\nu)$, $\nu \in]1, 3/2[$.
 Тоді $T \in \mathcal{M}$, має місце оцінка

$$n(T) \leq C_\nu \|V\|_p^p |V|_\nu^{\frac{p}{p-1}}, \quad /2/$$

де $\|V\| \stackrel{\text{def}}{=} \|V\|_{\mathcal{B}_p}$; $|V|_\nu \stackrel{\text{def}}{=} \|V\|_{\mathcal{B}(H, H^\nu)}$; C_ν - додатна кон-
 станта, яка залежить тільки від ν .

Доведення. Зафіксуємо довільний власний вектор f опера-
 тора T . Нехай f відповідає власному числу $\xi \in \mathbb{R}$ і
 $\|f\| = 1$. З рівності $(T - \xi)f = 0$ випливає, що $Vf(\xi) = 0$
 і

$$f(x) = -(x - \xi)^{-1} Vf(x). \quad /3/$$

Відомо [1], що простір H^ν , $\nu \in]1, 3/2[$ вкладається в
 простір Гельдера $C^{\nu-1/2}(\mathbb{R})$. Тому

$$|(x - \xi)^{-1} Vf(x)| \leq z_\nu |x - \xi|^{-\nu-3/2} |V|_\nu. \quad /4/$$

Враховуючи /3/ і /4/, для довільного $\varepsilon \in \mathbb{R}_+$ отримуємо нерів-
 ність

$$\|Vf\|^2 \geq \varepsilon^2 \int_{|x-\xi| \geq \varepsilon} |(x-\xi)^{-1} Vf(x)|^2 dx \geq \varepsilon^{-2} z_\nu^2 |V|_\nu^2 \varepsilon^{2\nu},$$

з якої випливає

$$\|Vf\| \geq \delta \stackrel{\text{def}}{=} d_\nu |V|_\nu^{-\frac{1}{p-1}}, \quad /5/$$

де d_ν - додатна константа, яка залежить тільки від ν .

Нехай X - ортонормована система в H , складена з влас-
 них векторів оператора T . З компактності оператора V і
 нерівності /5/ випливає, що система X є скінченною. Очевидно,
 що її потужність дорівнює $n(T)$. Неважко переконатися, що
 для довільної ортонормованої системи $Y \subset H$ і довільного
 $A \in \mathcal{B}_p(H)$, $p \geq 2$, має місце нерівність $\sum_{e \in Y} \|Ae\|^p \leq \|A\|_p^p$.
 Враховуючи цю нерівність і нерівність /5/, отримуємо

$$n(T) \leq \delta^{-p} \sum_{e \in X} \|Ve\|^p \leq d_\nu^p \|V\|_p^p |V|_\nu^{\frac{p}{p-1}}.$$

Теорема доведена.

І. Т р и б е л ь Х. Теория интерполяции, функциональные
 пространства, дифференциальные операторы. М., 1980. 2. Ф а -

Стаття надійшла до редколегії 18.02.86

УДК 517.948

М.М.Федик

ОПЕРАТОР, СПРЯЖЕНИЙ ДО СПОРІДНЕНОГО ПІВТОРАЛІНІЙНИЙ ФОРМИ

Нехай τ - півторалінійна форма з щільною у гільбертовому просторі $\mathcal{H}$ областю визначення $D(\tau)$, $(\mathcal{H}_+, \mathcal{H}_-, \mathcal{H}_+)$ - оснащений гільбертів простір, причому $\mathcal{H}_+ \subseteq D(\tau)$ і τ обмежена на $\mathcal{H}_+$. Спряженою до τ називається форма τ^* , коли $\forall u, v \in D(\tau) = D(\tau^*) \tau^*[u, v] = \tau[v, u]$. Форму τ називаємо симетричною, якщо $\forall u, v \in D(\tau) \tau[u, v] = \tau^*[u, v]$.

Оператор $\hat{T} \in \mathcal{B}(\mathcal{H}_+, \mathcal{H}_-)$, такий що $\forall u, v \in \mathcal{H}_+ (\hat{T}u|v) = \tau[u, v]$, називаємо оператором, асоційованим з формою τ . Через $(\cdot|\cdot)$ позначаємо скалярний добуток в $\mathcal{H}$ і значення функціоналу з $\mathcal{H}_-$ на елементі з $\mathcal{H}_+$. Звуження оператора $\hat{T}$ на $\{u \in \mathcal{H}_+ | \hat{T}u \in \mathcal{H}_+\}$ позначаємо через T і називаємо оператором, індукованим формою τ . Докладніше такі оператори описані в працях [3, 4]. Відзначимо лише, що з існування такого $\zeta \in \mathbb{C}$, коли $\hat{T} - \zeta$ - бієкція $\mathcal{H}_+ \rightarrow \mathcal{H}_-$, випливає $T \in \mathcal{G}(\mathcal{H})$ [4].

Легко побачити, що оператор $\hat{T}$ є оператором, асоційованим з формою τ^* . Зокрема, коли форма τ симетрична, то $\hat{T} = \hat{T}^*$. Оператор, індукований формою τ^* позначимо через $\tilde{T}^*$. Очевидно, що $\forall u \in D(T) \forall v \in D(\tilde{T}^*) (Tu|v) = (u|\tilde{T}^*v)$, тобто $\tilde{T}^* \subseteq T^*$. Крім того, у випадку симетричної форми $T = \tilde{T}^*$. Однак, взагалі кажучи, $\tilde{T}^* \neq T^*$, причому співвідношення $\tilde{T}^* \neq T^*$ може мати місце і тоді, коли форма τ симетрична. Приклад симетричної форми, для якої $\tilde{T}^* \neq T^*$, наведено у праці [4]. Там же показано, що $\tilde{T}^* = T^*$ тоді і лише тоді, коли $D(T^*) \subseteq \mathcal{H}_+$. З цього випливає такий наслідок.